www.unwla.org

НАШЕ ЖИТТЯ — OUR LIFE

1947 — Петро Андрусів

Ч. 1. РІК V. ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., СІЧЕНЬ, 1948 — ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., JANUARY, 1948 VOL. V. No.1

Христос Раждається!

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

СЛАВА ВО ВИШНІХ

Розвіялася темнота
По днях ожидання, тривог
дзвенить нам колядок
побідна нута —
святкуємо найвищу з перемог
— побіду Світла!
З нами Бог!

О, Рідна наша! О, єдина!
Найвища наша Ти мета!
Тебе і Сина —
вітаючи піснями,
благаю враз з Народу хором:
— Окрий нас Світла омофором!

Вільних від власті темноти
вогнем любови онови —
нехай із перебутих злих доріг
опаде пил із наших ніг,
хай не глядить Народу Дух —
у гріб,
у власнім серці хай добуде сил
до творчого життя!
У твоїх, Мати Божа, стіп
благаємо Тебе всі хором
Окрий нас Світла омофором!

А Слово Тілом стало —
між нами пробувало

Слава во вишніх!

Славіте!

Різдвяний привіт і побажання Щасливого Нового Року всім членкам Союзу Українок Америки й посестрам в Канаді й Европі, прихильникам нашої організації, читачам Нашого Життя, та всему громадянству, шле

ЦЕНТРАЛЯ СУА, РЕДАКЦІЯ й АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

УЛЯНА КРАВЧЕНКО

РІК МОЛОДИЙ

Скінчився Рік —
нехай із ним
кінчаться враз
і всі страхіття

Всесильний час
в бігу своїм не має меж —
пливе вперед
З бурунних хвиль
знімається Рік Молодий —
несе нам пригорщі надій
на радісне поліття

Ідеш?
Іди і сій!
Не все зима.
У блисках шпиль
Це світ — майбутніх днів
Понад землею гет
засяє соняшний намет —
із вирію простягнеться
ключ журавлів

Коли любов —
зачне сійбу із вірою — на
день обнов —
тоді — зійде чар-зілля —
краса і сила
розквітнуть знов
і залунає спів.

Всесильний час не має меж
Ходи —
до здійснення мети

Український Жіночий Конгрес в Америці

БУДЕ СКЛИКАНИЙ У ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА., 1 ЖОВТНЯ, 1948.
З НАГОДИ 8 КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

На Річнім Засіданні Головної Управи СУА дня 14 грудня, 1947, постановлено скликати загальний український жіночий конгрес, в якім могтимуть прийняти участь делегатки українських національних товариств, сестрицтв і організацій Злучених Держав, Канади, Бразилії, Аргентини й Европи.

Ціль конгресу є перегляд сил, координація праці й почин до обнови світової жіночої української організації, яка стала б репрезентативним речником українського організованого жіноцтва усіх країн.

УКРАЇНА ТО НЕ РОСІЯ

На жіночім конгресі під гаслом „Жінка й мир" 1 жовтня в Парижі не було українок, бо їх не запросила голова конгресу пані Пікар

На пресовій конференції спитався її американський кореспондент:

— А чому на вашім конгресі між 55 націями нема українок?

— Ми просили Росію, але відти не прислали делегатки — відповіла пані Пікар.

— Україна то не Росія — кликнув незадоволений відповідю американець.

На це вже пані Пікар змовчала.

Союз Українок у Франції написав протест з цього приводу та вніс його до екзекутиви згаданої установи на руки туркині пані Басоксу, членки екзекутиви, яка є щирою приятелькою українок.

На широкій Україні —
Всім на щастя, на здоровля!
Щедрий вечір, добрий вечір!

НАШЕ ЖИТТЯ—OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Филаделфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах $2.00 річно, на пів року $1.25. В Канаді $2.00 річно. Поодиноке число 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States $2.00 per year —$1.25 for 6 months. Subscription in Canada $2.00 per year. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

З Різдвом Христовим

І знову дочекалися ми радісного свята, Христового Різдва. Народження Бога Дитяти слушно від віків стрічали ми врочистими піснями в домах Божих; а святочним настроєм, спільною святочною вечерею в наших хатах. З добрим словом, з "вертепом", колядою, з побажаннями кращого "завтра" йшли ми по наших селах з хати до хати, не минали найбіднішого.

Так бувало. А сьогодні важкі обставини, народні злидні й лихоліття не дозволяють по давньому веселитись. Турбота за непевне завтра, недостаток, душевне пригноблення не одно чоло покриють журбою.

Та не сумуй, українська родино по всьому світі, куди недоля Рідного Краю тебе закинула. Запали у своїй душі зірку радості, любові й віри — ту провідну зірку, що має вести тебе поміж Іродів і фарисеїв до Вічної Правди, яка спочиває в убогому Вертепі. Там ти наберешся кріпості й непереможної сили.

Бо ця Правда непоборна. Перейде крізь усі труди, крізь покуси, — непохитно, перенесе хресну муку без благання про помилування, без скарги, й воскресне й вознесеться в славі. О, радуйся, бо це є народження Правди, й надії й віри в перемогу Правди над кривдою, над злочином, Волі над неволею.

Ця надія й та тверда віра в перемогу Правди й Волі була й є в українського народу провідною вифлеємською зорею, що протягом століть терпінь, неволі й кривавої боротьби просвічувала йому шлях до кращого завтра.

До цеї боротьби за волю України сьогодні стають всі українці, де вони не жилиб і де лише мають змогу всяких засобів боротьби.

До боротьби за краще "завтра" стає ще й нова велика сила: наше жіноцтво.

Тож не падайте духом, не хиліть вниз чолів! Народився Христос, народилась відвічна Правда — хай же народжується в нас і віра у свою силу, в нашу Правду, яка прийде, мусить прийти. Вгору чола!

Л-ка.

На Софійськім майдані

Вже 30 повних літ уплило а здається що це було ось так недавно.

22 січня, 1918 року. .

Гудить, дзвенить Св. Софія, і Володимирський, і Лавра.

Маси війська, народу. . .

В повітрі мають жовто-блакитні прапори, а над ними в тисячлітній столиці України лунають слова четвертого Універсалу, що його видав перший український парлямент — Центральна Рада:

Народе України!

Твоєю силою, волею, словом, утворилась на Українській Землі — вільна Українська Народна Республика. Здійснилась давня мрія Твоїх батьків, борців за волю.

Та у трудну годину народилась воля України. Чотири роки жорстокої війни, обезсилили наш край і народ. А тимчасом Петроградське Правительство Народних Комісарів виповіло війну Україні, щоб повернути під свою власть, і посилає на наші землі свої війська — червону гвардію, большевиків, які сіють усюди анархію, убивства і злочини.

Для того, щоб повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції і нашої волі, ми, Українська Центральна Рада оповіщаємо всім горожанам України:

Однині УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РІСПУБЛИКА стає САМОСТІЙНОЮ, ні від кого НЕЗАЛЕЖНОЮ, ВІЛЬНОЮ, СУВЕРЕННОЮ ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Власть у ній буде належати тільки до народу України, іменем якого поки зберуться Українські Установчі Збори, будемо правити ми, Українська Центральна Рада та виконуючий орган, який однині буде називатись Радою Народних Комісарів.

Щодо так званих большевиків та інших того роду напасників, які розграбляють і руйнують наш край, то доручаємо урядові Української Народної Республики твердо й рішуче взятись за боротьбу з ними, а всіх громадян нашої Республики закликаємо, щоб вони не жаліючи свого життя, обороняли добробут і волю нашого народу.

Народна Українська Держава повинна бути очищена від насланих з Петрограду наємних наїзників, які нарушують права Української Республики.

У Києві, 22 січня, 1918.

В рік пізніше, 22 січна, 1919, український народ обходив друге велике свято. На майдані біля Софійського Собору в Києві зібралась кількастатьтисячна маса народу, українське військо уставилося в чотирокутник, засурмили сурми, а потім нараз усе замовкло, тільки радісно бились серця маси синів і дочок України що були приявні на цій історичній події, а з ними й серця міліонів українців. Прочитано акт про злуку розділених ворогами українських земель, злуку Західної України з Великою Україною. Речники урядів східної й західної української землі прочитали цю грамоту а потім ще її повторено на всіх чотирох рогах Софійського майдану, щоб усі чули й знали, що український народ на волі, у власній державі, уже наново обєднанній як був колись за княжих часів.

Та не встоялась молода Українська Народна Республика. Впала під атаками ворогів зо сходу й заходу, які роздерли Україну на части й поневолили український народ.

Минали роки за роками й приносили нові війни, нові бої, нові руїни, й сьогодні, в 30 років після проголошення незалежності й 29 літ після торжественного акту злуки українських земель у Києві — Україна дальше ще у важкій неволі, в тюрмі ворогів катів.

Ворог у Москві сьогодні ликує, що взяв Україну в кайдани, й український народ не має змоги ані повстати проти неволі ані хочби підняти протест перед світом.

Але Україна вже заплатила кровю й муками стільки, що світ знає про її неволю, а повстанці з УПА і вигнанці на чужині з Рідної Землі, а також і старші імігранти у свобідних американських країнах без упину пригадують йому, що питання вільної України це питання важливе, бо це питання розбиття тюрми народів в Европі й забезпечення свободи й миру всіх народів Европи.

Тому серед найбільшої темряви, серед найтяжчої неволі й найгіршого царства злочину, українці борються й працюють у тій певній надії що перемога їх слушної справи вже недалека — й що знову будуть перечитані акти 22 січня на тімсамім Софійськім майдані у Києві, й що вони вже остануться як правосильні закони в обновленій Українській Народній Республиці.

Л-ка.

Різдвяний привіт

Обєднання Українських Жінок на Еміграції, Мінхен, 14 грудня, 1947

До Союзу Українок Америки у Филаделфії:

Зближаються свята Різдва Христового і Новий Рік. Нехай нам буде вільно, переглядаючи Вашу працю цілого року й відношення Вашої організації до проблем скитальщини, висловити наш подив і признання за те серце, яке ми чули в усіх Ваших листах, посилках, в усій Вашій так різносторонній діяльності.

Ми з правдивим подивом дивимось на поступ, який зробила Ваша організація за ці роки. Зокрема з признанням бачимо великий поступ Вашої газети, яка стає чимраз цікавіша й становить для нас правдиве вікно у Ваш такий далекий світ. Другим великим Вашим досягненням було те що Ваша організація є тепер членом Генеральної Федерації Жіночих Організацій. З цього приводу складаємо Вам щирі гратуляції. Це великий успіх не тільки Союзу Українок Америки, але й цілого українського жіноцтва. Вже не згадуємо ми про цілу допомогову акцію, яку все робить невтомна жіноча рука, спонукувана до того великим щирим серцем.

Сердечно вітаємо Вашу організацію, усіх незнаних але таких дорогих нам членок Виділу Централі, як і всіх Ваших відділів. Певні жіночої солідарності й взаємодопомоги, ми спокійно чекаємо того часу, коли таки засвітить нашому народові Зоря Нового Життя.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ.

Ірена Павлнковська, голова; **Дарія Ребет,** секретарка.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.

Річне Засідання Головної Управи СУА. В неділю, 14 грудня, 1947, відбулися Річні Збори Головної Управи СУА на якім були приявні: Олена Лотоцька, голова; Павлина Панамаренко, Марія Сена, Амелія Бохей, місто-голови; Катря Ярош, фін. секр.; Ангела Банах, рек. секр.; Марія Бабяк, касієрка; Марія Марусевич, Іванна Бенцаль і Тетяна Костик, члени контролі; Олена Штогрин, предс. Секції Преси; Марія Григорець, предс. Секції Мистецтва; Анна Сивуляк, предс. Секції Стипендійної; Стефанія Абрагамовська, член Секції Преси. Відсутність оправдали листовно: Анна Бодак, місто-голова; Аннета Кмець, предс. Секції Звязків, і Юлія Маньовська, предс. Секції Статутової.

Привіт від Обєднання Українських Жінок на Еміграції передала представниця п. Марія Хомин. Вона зложила подяку відділам Союзу Українок Америки за їхню організовану й постійну поміч що відділи дали скитальцям коли взяли табори під свою опіку, а Централі за посилку ниток до робітень українських таборян, даючи цим можливість заробітку жінкам і дівчатам, та за посилку великого числа примірників "Нашого Життя" до таборів. Пані Хомин побажала Союзові Українок успіхів у дальшій праці.

Після звітів урядничок дискусії велись над точками програми: Нові відділи СУА; Видання творів Лесі Українки по англійськи; Стипендії СУА; Конвенція СУА і Конгрес; Генеральна Федерація Жіночих Організацій; Поміч скитальцям; Звязки з українським жіноцтвом на еміграції в Европі; Бил Страттона за допущення скитальців до Америки; Резолюції; привіти.

З уваги на те що відділи СУА дістануть окремий звіт про наради, ми обмежимось сьогодні до найважніших точок що інтересуватимуть й ширший загал.

Рішено скликати в днях 1, 2 і 3 жовтня, 1948 року, Український Жіночий Конгрес і конвенцію СУА у Филаделфії.

Пляни Централі СУА скликати такий Конгрес в ювілейному 1945 році не могли здійснитись через війну. Союз Українок Америки як член Всесвітнього Союзу Українок, тепер неактивного, почувається до обовязку скликати Конгрес. Приготування до Конгресу зачнуться негайно. Інформації будуть подавані в Нашім Житті.

Прийняття СУА в члени Генеральної Федерації Жіночих Організацій, збори прийняли з великим ентузіязмом, особливо при згадці, що як заявила пані Бак, голова Федерації, українки є перші як окрема чужомовна група у цій найбільшій жіночій організації в Америці. Союзові Українок Америки прислуговує право вислати на конвенцію Федерації 29 делегаток.

З цими привілеями звязані також обовязки, які відділи СУА мусять сповнити, таксамо як і всі інші члени Федерації.

Також вирішено піднести річну передплату на Наше Життя з 1.50 на 2.00 дол.

Причин підвишки не потребуємо пояснювати, бо усі знаємо що все в Америці подорожіло. Газети мусять підвищувати передплату з причини подорожіння праці й матеріялів.

Особливо наш часопис мав більші витрати через те, що в 1947 побільшено обєм майже кожного числа на 4 додаткові сторінки. Це зроблено тому, щоб наші передові журналістки зо скиталыщини мали змогу дописувати й цим зберегти звязки між українками в Европі й Америці.

Головна Управа СУА заявила що поміч скитальцям дамо найкраще в той спосіб, що усі відділи й членки будуть щиро співпрацювати із Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом у Филаделфії посилаючи жертви й збираючи одежу.

Постановлено посилити звязки з українським жіноцтвом на еміграції в Европі.

У січні прийде в Конгресі у Вашингтоні справа вирішення про проект закону Страттона, за допущення 400 тисяч скитальців до Америки. Цей проект мусять піддержати широкі кола громадянства щоб добути йому більшість голосів у Конгресі.

Головна Управа прохає відділи щоб писали до своїх сенаторів і конгресменів, жадаючи піддержання цього проекту.

З причини недуги зрезигнувала секретарка пані Ангела Банах, а на її місце Головна Управа назначила паню Юлію Летнавчин. На місце пані Клявдії Олесницької, яка зрезигнувала як предсідателька Стипендійної Секції, назначено згідно з рішенням Екзекутиви, паню Анну Сивуляк.

Річні Збори привітали Обєднання Українських Жінок на Еміграції, яке живо й успішно веде працю під проводом пані Ірени Павликовської.

Екзекутива СУА.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Юлія Лебіщак з роду Юзвяк

Честер, Па. — Дня 27 жовтня розійшлася в Честер сумна вістка, що несподівано того дня упокоїлась Юлія Лебіщак з роду Юзвяк, предсідателька Другого Відділу СУА.

Юлія Лебіщак народилася в селі Мала Біленка, повіт Самбір в 1885 р. прибула до Америки в 1903, а одружилась з Антоном Лебіщаком в 1906. р. Належала до ряду щирих працівниць при Укр. Нар. Домі й Укр. Прав. Церкві, а найбільш жертвувала труду й праці для розвитку честерського 2 Відділу СУА, до якого вписалася зараз у перших днях заснування, двацять років тому, й була кількома наворотами головою Відділу й касієркою, та й померла як голова цього Відділу. Ввесь час до останніх хвилин життя працювала щиро й ревно у всіх громадських підприємствах, а надто вже у справах задля придбання фондів на сплату довгів, як Народного Дому так і Церкви та для крайових цілей, в останніх роках для допомоги нашим скитальцям.

Похорон відправляли місцевий парох Всч. о. П. Галицький і Впр. о. І. Савчук з Филаделфії.

В середу 29 жовтня, в час останньої поминальної панахиди в домі жалоби, були відпоручниці Централі Союзу Українок Америки із головою п. Оленою Лотоцькою, а на другий день відбувся похорон при співучасті всіх членок 2 відділу в жалібних нагрудних лентах та величезного здвигу народу. В похоронних проповідях вказували священики на заслуги й невмирущість таких людей, що працею й стараннями записуються у книгу вічності Божих і народних інституцій.

ГРАТУЛЯЦІЇ СКЛАДАЄМО

З приводу 25-літнього ювілею подружжя пятства Павла і Олени Штогринів з Филаделфії. Дай Боже дочекати золотого

Пані Олена Штогрин, довголітня працівниця в Союзі Українок Америки, є тепер предсідателькою пресової секції Нашого Життя, а пан Павло Штогрин відомий із праці для українських ветеранів На ювілею уладженім для них приятелями й членками 41 відділу СУА. зложено $26.50 на пресовий фонд Н. Ж.

Пані Анні Мищишин з приводу її імянин. Приятелі й членки 42 відділу СУА зробили їй гарну несподіванку уладженням гостини, на якій зібрано $30.00 на пресовий фонд Нашого Життя. Пані Анна Мищишин є тепер місто-головою 42 відділу СУА у Филаделфії, Па.

ПОМЕР ПОЕТ КЛЕН

На вигнанні в Німеччині помер талановитий український поет Юрій Клен. Це прибране літературне прізвище Освалда Бургардта. Він походив з німецького роду з Полтавщини, але замолоду перейнявся українською стихією й став визначним українським письменником.

Спершу жив і працював під большевицькою владою, але перед війною утік був зпід Совітів, а в останніх двох роках жив як скиталець в Німеччині.

Передплачуйте "Наше Життя"

Юлія Лебіщак стратила з початком минулої війни сина при маринарці, а попрощавшись зо світом, залишила горем прибитих мужа Антона, дочку Марію, зятя і двоє внучків та велику родину-посестер честерського Відділу СУА.

По похороні, підчас Поминальної Тризни в Українськім Народнім Домі зложили присутні 36 дол. на фонд "Н. Ж" 21 дол., на скитальців 15 дол., як вінок громадського признання, пошани й Вічної Памяті.

Спи, дорога жінко, люба мамко й бабуню! Спи, посестро нашого Відділу СУА! Спи вічним сном, а життя Твоє нехай стане невмирущим доказом і прикладом для грядучих поколінь.

Вічна Тобі Память!

Уряд 2 Відділу СУА, Честер, Па.

ТИСЯЧІ ЖІНОК ГЕРОЇНЬ В УПА

Денник Ді Індіянаполіс Стар подав інтересну кореспонденцію „Щикаго Трибюн Пресс Сервис" з Дегендорфу, в Німеччині, про українку героїню, „сміливу синьооку Ольгу", що протягом двох років в рядах Української Повстанської Армії боролась за волю України, і згодом разом з іншими своїми товаришами зброї пробилась через опановану більшевиками Східну Европу на Захід та була інтернована американцями в західній Німеччині.

В кореспонденції пишться:

Ольга має 21 років і два роки вона служила в Українській Повстанській Армії. Вона має великі сині очі, її лиця румяні від життя в лісі, а її усмішка переконує, що попілом з лісового вогнища можна вдержати сніжно-білий полиск зубів не гірше ніж патентовим порошком. Її стрункa постать, можливо, не має того "нового вигляду" але від неї б'є старомодним чаром сміливості.

Ольга, козацька дочка, є примусовою громадянкою Совітського Союзу, придержаною американською окупаційною армією для можливої репатріяції. Якщоб її відіслали назад додому, вона навряд чи оминулаб кари смерті за революцію. Вона була борцем в мало описуваній партизанській війні за залізною заслоною, яку вона й тисячі її бойових другів називають визвольною боротьбою України проти Кремля за свою незалежність.

Молі Пічер, обслуговуючи гармату свого чоловіка підчас Американської Революції, була жінкою бунтівником в очах Британців, але героїнею для колоністів. Однак Ольга, хоч вона бачила далеко більше боїв ніж це доводилось Молі Пічер, навряд чи буде записана в історії і то з двох причин. Перше — її справа стоїть перед загрозою поразки влученими червоними полками Росії, Польщі й Чхеословаччини, друге — є тисячі інших „жінок бунтівників", або жінок героїнь які борються проти червоної армії в Україні.

Ольга це єдине імя, яке вона згодала, переступивши кілька тижнів тому кордон з Чехословаччини до Німеччини разом із 7 іншими українцями, теж озброєними, які опісля здалися американським поліційним військам. У розмові з кореспондентом „Ді Трибюн" вона заявила, що під цим іменем вона боролась і не хоче зраджувати свого прізвища, бо більшевики в Україні заарештувалиб або постріллялиб її рідних за її діла.

Малому відділові, з яким вона перейшла чесько-німецький кордон, не віддано стільки уваги у пресі, як тому великому відділові зо 112 вояків УПА, що приблизно в тім самім часі пробився із зброєю в руках з Совітського Союзу через Польщу й Чехословаччину до західної Німеччини. Але їх місія була такасама. Їхня Верховна Команда доручила їм перенести в широкий світ вістку споза совітської залізної заслони про визвольну боротьбу України. Теж їхні вигляди такісамі. Потсдамський договір передбачує їхню видачу в руки червоної армії.

Я вступила до Української Повстанської Армії в 1945 році як піклунка ранених — оповідає Ольга — бо большевики плюндрують мою країну яка вже так багато витерпіла від німців і росіян підчас війни. Україна бореться за свою незалежність, щоб звільнити себе від большевизму, від невольничих праць, від голоду та політичного терору — продовжує вона.

— Чи ви носили зброю? — питають її, пише кореспондент.

— Тільки пістолю — відповідає вона з милою усмішкою. — Але я вмію стріляти теж з автомату. І я це робила — сказала вона.

— Проти кого Ви стріляли? — питає кореспондент.

— 1 січня большевицько-польські війська заатакували наш повстанський шпиталь в Карпатах. Троє з наших дівчат полягли у тій боротьбі, але ми врятували шпиталь. Я не належала до одної з наших жіночих піхотних сотень, але я опісля знову боролася, щоб врятувати наш пункт першої допомоги перед наступом, в боротьбі проти якого втратили життя чотири наші дівчини.

— Я брала участь теж в багатьох інших менших боях, з яких складається партизанська війна, — говорила дальше. Ми мали теж перестрілку з большевицькими вояками на польсько-чеському кордоні підчас нашої теперішньої місії до Німеччини. У цій перестрілці був вбитий один з наших вояків.

— Що Ви хочете робити тепер, чи бажалиб дістатись до Америки? — запитують Ольгу дальше.

— Я радо поїхалаб до Америки, але тільки після успішного закінчення боротьби за визволення України та допомоги здобути її незалежність — відповідає вона рішуче.

— А чи Ви маєте свого „світгарта" в УПА? — запитує цікавий американець.

— Ні — як одна дівчина вояк бореться рамя об рамя у відділі, зложеному із 126 вояків хлопців, вона не може вибрати собі між ними одного коханого і залишитись у приязні з усіми іншими — відповіла Ольга.

СИЛЬНІ ВІДДІЛИ УПА ПО ВСІЙ УКРАЇНІ

З Праги повідомляють що чеські реемігранти з Волині, які приїхали з України до Чехословаччини, одноду шно стверджують що по всій Україні, головно на Правобереж жі, на Волині, в Західній Україні, на Буковині та в Бесарабії в останніх місяцях знову появилися сильні відділи Української Повстанської Армії, широко розгортаючи та скріплюючи свої боєві дії проти совітсько-російських окупаційних військ та адміністрації. Совітсько-російські власті сильно збільшили свої гарнізони в містах України, стягаючи свої війська й поліцію головно до більших міст.

Найчастішим обєктом атак УПА крім представників совітської окупаційної влади, є головно залізничі лінії та засоби транспорту, якими постійно перевозиться військо та військовий виряд. У висліді Совіти перемінили майже кожну залізничу станицю у справжню твердиню. З вікон пороблено стрільниці, довкруги перегороди з колючого дроту й скрізь совітські вояки та міліція. Акцію УПА та її поодинокі акти старанно закривається перед населенням, забороняючи про це не тільки писати але й говорити.

ЧЕСЬКА БОРОТЬБА ПРОТИ УПА

Недавно чеська преса знову подала цілий ряд інформацій про появу малих відділів УПА в поодиноких районах країни. Орган чехословацького міністерства війни, „Наше Войско" принів довшу ілюстровану статтю під заголовком „Партизани (комуністичні) в боротьбі проти бандерівців у Чехії" У статті підноситься „заслуги" чеських комуністичних партизан, які „добровільно" зголосились до боротьби проти УПА, відгукнувшись на урядовий заклик про 10,000 корон (200 долярів) нагороди за кожного зловленого, або вбитого вояка УПА. Газета подала три ілюстрації з такими підписами: 1. — Чеському громадянству відомо, що партизани (комуністичні), добровільно зголосились до співпраці з армією і членами С.Н.Б. (чеська НКВД) проти членів УПА, які переходять нашою територією не тільки на Словаччині але теж і на Мораві та в південній Чехії. Тому міністерство народної оборони доручило щоб партизани добровольці перейшли окремий вишкіл, і опісля їх приділено до оборони величезних лісів довкола замкових руїн Ляндштайн біля Старого Міста. 2. — Наступ чеських партизан на криївку УПА. 3. — Ранений вояк УПА, якого взяла в полон чета „Ярослав" спільно з С.Н.Б.

Звертається увагу що потрібно було аж цілої чети большевицьких партизан і в додатку допомоги С.Н.Б., щоб взяти в полон одного вояка УПА та ще й раненого.

ХТО ПОПОВНЮЄ РЯДИ УПА

О. І. Нагаєвський пише у Шляху:

В рядах УПА є перш мірі всі старі мешканці большевицьких, польських, німецьких, румунських тюрем, що остались ще в живих. Є там батьки разом зо синами й дочками. Її новими членами стають визволені арештанти, що були в дорозі на Сибір.

В УПА знаходять прибіжище високі українські старшини червоної армії, що одні з ідеї, а другі за мимовільні ухили покинули її ряди. В рядах УПА є професори, вчителі, урядовці, що їх хотіла зліквідувати совітська влада.

Її ряди поповнюють врешті католицькі священики, що не хотіли стати відступниками від батьківської віри, а пішли на тяжке підпільне життя, щоб ділячи долю й недолю своїх виховників парохіян, нести їм духовну потіху та справувати святі тайни.

Отже члени УПА це еліта народу, що свідомо з ідеї прийняла нерівну тяжку боротьбу проти окупанта за краще завтра.

Тільки висока ідейність та готовість завжди віддати своє життя за батьківщину є одиноким вияснення, як у совітській дійсності може жити й діяти така велика організація як УПА.

Свідомість слушної боротьби проти тиранії та безбожництва за Божий закон і права людини, дає їм витривалість видержати в тяжких обставинах. Тому УПА має симпатії не лиш українського народу, але й усіх тих народів, що їй приходиться силою обставин між ними діяти. Це підтверджують звідомлення з Чехословаччини.

Геройство УПА для нас перестало вже давно бути дивним. Хто бачив, як горстка УПА в білий день відкривала вогонь до десятькратно сильнішого ворога, а часто окружена боролась до останньої кулі й до останнього вояка, цей не дивується.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СТРІЙ

Дорога Пані Редакторко:

Вибачте мені, що турбую Вас своєю особистою справою. Але по суті це не зовсім моя особиста справа — а наша загальна, тому звертаюся до Вас за порадою.

Я маю дочку, яка вчиться співу й музики в каледжі. Вона буде мати виступ в телевізії й повинна прийти в національнім строю. Через війну я немогла справити їй строю та і тепер нема де замовити. Два дні бігала я по усіх знайомих щоб випозичити для неї український стрій і з трудом його дістала — а моя дочка не хоче його взяти, каже що він зовсім не подібний до того українського строю, який вона бачила на сцені у одної артистки що недавно приїхала з краю. Особливо їй не подобався жупан і запаска. Жупан багато вишитий на полах блискучими лелітками й обшитий кругом золотими галонами, а запаска вишивана густими взорами на білому полотні закінчена довгими тороками на придолі.

Прошу Вас напишіть мені чи так має виглядати український стрій? Я булаб Вам вдячна якби Ви могли прислати мені фотографію справжнього українського строю, вже не пожалілаб часу і сама зладилаб моїй дочці стрій. Я вмію шити й вишивати. Кошти за знимку я радо поверну.

Оксана К.

Дорога Пані Оксано:

Вашого листа ми з увагою прочитали і з огляду на те що порушена Вами справа, цікавить багато жінок, ми доручили співробітниці в справах українського народного мистецтва, дати Вам відповідь в нашому часописі.

Зима це пора концертів, святочних вистав, принагідних виступів в радіо, телевізії та різних клюбах. По більшій часті усі ті прилюдні виступи вимагають від нашої молоді народного строю й тому це питання стає найбільш пекуче для кожної української мами. За останні роки, через брак звязку зі старим краєм, наплодилось у нас чимало „строїв", що своїм виглядом далеко відбігли від справжнього народного одягу. Тому не диво що хто раз бачив справжній український народний стрій, не хоче вдягатись у блискучий, зманерований, нестилевий одяг.

На світлині ч. 1. подаємо модель українського строю зладженого на зразок народного полтавського одягу. Цей стрій прийнято як стрій загально національний — і звідси втерлася назва „український стрій" хоч українських народних строїв є дуже багато. Згадати хочби такі відомі як гуцульський, бойківський, лемківський, подільський, буковинський і другі. Та полтавський народний одяг став репрезентаційним строєм для цілої України, тому найвлучніша для нього назва була б „український національний стрій" для відріжнення його від інших українських народних строїв.

Український національний стрій зладжений на зразок полтавського народного строю

Пригляньмося ближче світлині ч. 1. і порівнаймо її з тими строями які часто стрічаємо у нас на сцені. Зразу видно що найбільше похибок вкралося у нас на корсетці — (чи жупані як тут її звикли називати). Корсетки які часто у нас зустрічаємо мають дві засадничі похибки: перша щодо форми а друга щодо прикраси. Форма народної корсетки дуже гарна, вона допасована до фігури, в грудях і поясі гладко прилягає до стану, щойно від поясу в долину поширюється кльошом. З переду корсетка запинається по лівому боці на запинки від самої шиї аж до долу. Плечі корсетки (рис. ч. 2.) складаються з трох частей закроєних сильно в стані та поширених від пояса глибоко зложеними складками, які надають корсетці стилевого вигляду.

Що до прикрас, то стилева корсетка буде їх мати дуже мало. Уся краса корсетки є у її формі й матеріялі радше ніж у прикрасах. Бож найважніша частина кожного народного одягу це вишивана сорочка. У ній притаєна глибина душі недоспіваних і не висказаних дівочих мрій і задумів. Вона приваблює око перша і чарує нас своєю незрівнаною красою орнаменту й барви. Корсетка це тільки тло на якому пишно вишиті рукави

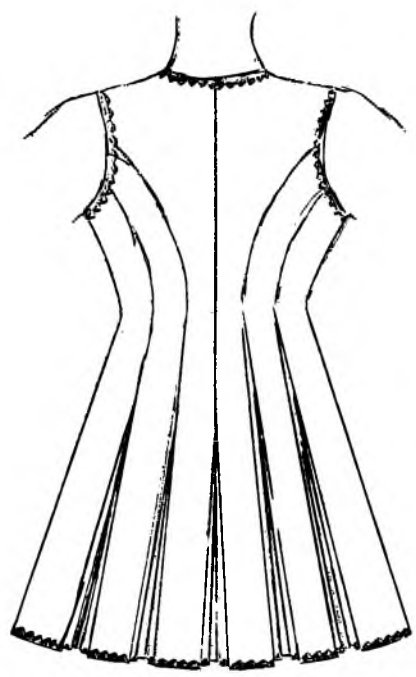

Плечі корсетки поширені від пояса глибоко зложеними складками

сорочки повинні виступити у цілій красі. Це тло мусить бути дуже дбайливо підібране краскою до цілості строю — однак само мусить бути в тіні. Корсетку можна пошити з тонкого вовняного матеріялу, з оксамиту чи велюру — а також з грубого не дуже лискучого шовку. Краска мусить бути згармонізована з останніми частинами строю то є з плахтою чи спідницею, з запаскою та з вишивкою на рукавах сорочки.

Найчастіше шиють корсетки вишневої, темно синьої, темно зеленої а часами і чорної краски. Краї корсетки бувають обшиті лямівкою „зубчиками" або оксамиткою. Обшиття корсетки це власне ціла її прикраса і вона мусить згоджуватись красками з цілістю строю. Корсетка обшита блискучими лелітками і золотими бальонами, робить немиле, надто штучне й театральне враження.

Цього роду прикраси на жупані зовсім не стильові й їх не треба уживати. Справжня народна корсетка не є така складна й її може кожна легко сама виконати. Форму на корсетку можна замовити в редакції „Наше Життя" за надісланням 1.00 дол.

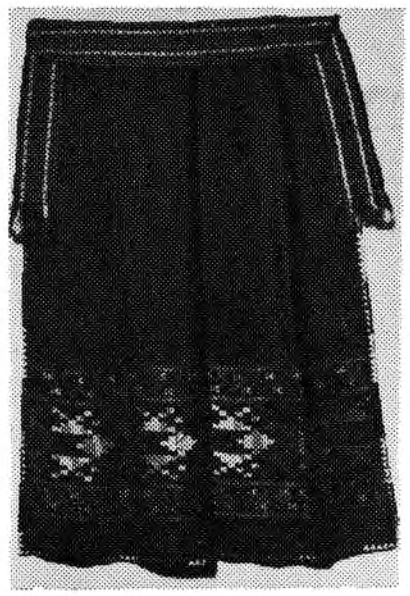

Запаска — або попередниця прикрашена багато ручною вишивкою

По переду спідниці або плахти вдягається вузку запаску — звану попередницею. Вона буває з тонкого вовняного матеріялу, або шовку в колірах відповідних до корсетки й спідниці — звичайно червоній, синій, зеленій або золотисто-жовтій. Попередниця викінчена кругом обміткою — (подібно як плахта) а на придолі прикрашена галтом або легкою вишивкою яка нагадує тканину. На рис. ч. 3. подаємо зразок гарно і багато вишитої запаски на шовковому грубому полотні темно-синьої краски. Взір вишитий гладдю й заволіканням дається легко виконати. Взір природної величини у красках ручно рисований можна теж замовити в редакції Нашого Життя за надісланням 1.00 дол.

Стефанія Пушкар

Ой вдарили у всі дзвони
По всій вселенній,
Народився нам Ісус Христос
Сам Бог явлений.

З ЖИТТЯ СТУДЕНТСТВА В ТАБОРАХ

(Допис з Европи)

У днях 17-19 липня в таборі Орлик в Берхтесгадені, серці прекрасних баварських Альп, відбулась „Товариська зустріч" в и с о к о шкільної української молоді. Попередив її один немалої ваги факт: обединння двох студентських організацій в одну. До того часу було так, що за приміром старших, і молодь ділилась на два табори: ЦеС УС (Центральний Союз Українських Студентів) і ЦЕСУС (Центральний Еміграційний Союз Українських Студентів). Що цей поділ крив у собі й ідеологічні розходження молоді, погано впливав на відносини серед студентства, нічого й казати. Тому все громадянство зраділо, коли скликаний студетством Всеукраїнський Студентський Зїзд що відбувся 29, 30 червня й 1 липня, по довгих, гарячих дебатах закінчився злиттям обох академічних організацій в одну, під назвою Центральний Союз Українського Студентства (ЦЕСУС).

Й от першим спільним виступом на товариському грунті, була Товариська зустріч. Зїхалися із усіх сторін Баварії до сімсот молодих учасників. До них прилучився ще дехто із старших професорів, доцентів, так що насправді, табор зароївся від симпатичних гостей.

Неабияке завдання мала управа табору, Жіноче Обєднання та місцеве Обєднання Студентів, щоб таку масу людей примістити, й сяк-так погостити. Але при добрій волі всі труднощі поборено.

У програму зустрічі не входили поважні наукові виклади, розважання справ поважного змісту. Головною ціллю було товариське зближення молоді й старших, й використання прекрасної погоди, для прогулянок по славній із краси альпейській околиці. Тож відбулася прогулька до Королівського озера, що наче дорогий самоцвіт, дрімає окружене високими скелями-горами. До славного препишного королівського замку, нещасного молодого баварського короля Леопольда над озером Хімзе, й до невеликих, прекрасних водопадів, до гірських високих шпилів що гострими зубцями пнуться кругом табору.

Зустріч свою розпочала молодь як і годиться богослуженням в місцевій каплиці. Гарно співав студентський хор, (був ще у програмі реферат др. о. Грицая на тему „Молодь і релігія", але з браку часу не відбувся).

Другою вдалою імпрезою, що відбулася у програмі студентської зустрічі, був студентський концерт, виконаний майже виключно студентськими, як показалося, дуже надійними силами. Розпочато його академічним гимном „Гавдеамус ігітур", відспіваним стоячи з великою повагою не тільки молодю але й усіми старшими, колишніми студентами. За тим сердечне привітання від старшого громадянства, й слово від студентства, співи, рецитація, деклямація, гра на скрипці, і т. д. Вкладом від старшого громадянства була тільки гра на фортепяні мистця професора Р. Савицького та хор Бояна що проспівав зворушливу пісню "Крилець, крилець сокола дай"

Але може найсимпатичнішою точкою зустрічі було запалення студетнської ватри в лісі поза табором. Була ясна тепла липнева ніч. Ліс пах сосною, мятою, та іншим пахучим альпейським зіллям, коли на склоні гори з відповідними церемоніями запалено високий костир „Студентську Ватру" Полумя бухнуло, здавалося, аж під небо. Кругом ватри тісним колесом засіли студенти, за ними широкою лавою таборяни: старі, молоді, діти. Вітає молодь представник старшого громадянства, вітають професори високих шкіл, академії УТГІ. Відповідає представник студентства. В усіх промовах старших домінувала радість із студетського поєднання, а також слова признання для молоді, що навіть серед таких важких обставин не марнує часу але пильно вчиться, здає іспити, збагачує своє знання. У відповідях молоді так тут як і при інших нагодах, почуло громадянство запевнення, що всі її зусилля, уся праця ведеться з метою служити своєю наукою й всіми своїми силами Батьківщині. Запевнення, що при тому магічному освітленні, набірало якоїсь магічної сили й певності що ця молодь у слушний час не тільки працю але й життя готова віддати "щоб волю, славу й честь, рідний краю, здобути тобі"

Після цього поважного вступу, наступила весела, летка, безжурна частина. Забулася дійсність й Діпівські турботи. Посипались жарти, дотепні монологи, комічні сценки. Десь озвалась гітара, завторувала їй гармонія, українська пісня збудила дрімаючі гори. Колиж залунали безсмертні стрілецькі пісні, „Зажурились галичанки", „Як з Бережан до кадри", бадьора „Червона калина" і другі, то заспівала їх дужим дружнім хором уся молодь і наддністрянська і наддніпрянська та ще й враз з ними і старша публика, ветерани першої війни, комбатанти, що співали а теж творили тих пісень в горах Карпатах, на степах України...

На закінчення студентської зустрічі уладжено не баль, не бенкет, як це годилосяб, а скромну вечірку в якій взяла участь вся студентська й таборова молодь і немало старших. І бавились весело, мало не до ранку. Були такі, що просто з вечірки, тільки переодягнувшися й відсвіжившися трохи, раннім поїздом поїхали до своїх обовязків.

Так пережила наша молодь, а з нею й ми таборяни, кілька ясних безжурних хвилин, яких так небагато серед таборових буднів.

Олена Кисілевська

Анатоль Галан
(Австрія)

ЯЛИНКА НА ЧУЖИНІ

Упала на землю
Вечірня імла,
І втомлено тиша
Над містом лягла.
Тоді до бараку
Дідусь увійшов,
Рипіли з морозу
Ремні підошов.
Він мовчки ялинку
Поставив на діл,
Як символ незмінний
Буття і надій.
і всі втікачі
Посідали в гурток,
Між вітами тліли
Жарини свічок,
А думка далеко
Сягала кудись:
У рідну хатину,
Де в пестощах зріс,
Де свято величне
Стрічала сімя,
Де лишилась мила
Вітчизна моя
Спадає проміння
З ялинки на діл,
Як символ незмінний
Буття і надій.

Л. П.

Бердичівська Ніч

(Дальше)

В камері повстав шалений крик і галас. Одні думали, що на волю та тішилися й раділи. Другі казали що на розстріл та плакали й кричали. Ми сиділи спокійні й мовчазні. Не зраджували своїх думок і здогадів. Ми рахувалися з другою можливістю. Наші клунки, ще від нашого приїзду тут були спаковані й готові, отже ми сиділи й ждали. Не минуло й пів години, як вони знову вернулися й казали виходити всім "с вещами". Вже було після полудня. Сьогодні ізза того руху і великих змін у тюрмі, забули нам дати обід та ми насичені небувалими враженнями не відчували голоду. Вкладаємо знову наплечники на плечі й з дивною усмішкою на устах, незнаючи, що нас чекає, йдемо до дверей. При дверах стоять "чубарики" і питають кожної імя й отчество та параграф. І тут ділять нас. З параграфом посполитих дають на одну сторону, а політичних на другу сторону. Перебрали так всіх і стало нас по їхній лівиці заслужених 15. Тоді запитали щераз: "какой параграф" і гострим рухом загнали нас 15 назад у камеру та грімко замкнули за нами двері, даючи нас сволоччю. Посполитих (уголовних) що стояли по їхній правиці, забрали кудись і повели коридором.

Нам стало моторошно, коли ми опинилися знову в великій, пустій, сірій камері. Але швидко опісля ми вже почали тішитися спокоєм і великим простором, який нам остався після 75 жінок в камері. Найперше позамітали ми камеру й привели сяктак до порядку, вибрали собі найкращі місця й сіли відпочивати. Тоді щойно почули ми артилерійну стрілянину. Вона мусіла вже бути довший час, а ми ізза гамору в камері не чули. Тепер сіли ми під вікном. Високо вгорі була привідчинена шибка наскіс і в ній, як на екрані відбивалося кусень широкої білої вулиці, що була попри тюрму. З одної сторони вулиці видно було високі тополі, з другої кусень городу з зеленими картоплями. Тільки все це відбивалося догори ногами. Ми зраділи відкривши цей екран і вліпили очі в шибу.

Тимчасом вулицею тягнули вози за возами навантажені людським добром. За ними йшли жінки з немовлятами на руках, а далі старі дядьки гнали худобу. Місто евакувалося. Рипіт немазаних коліс, мекання голодної худоби, плач немовлят на руках матерей, все це одним змішаним голосом, доходило до наших вух. Годинами тягнувся цей сумний похід. Дальше все втихло. За хвилину вулицею почали сунути танки один за другим, повільним вужем. Нараз тривога. Ми бачили, як у ту мить зупинилися на вулиці залізні танки й червоноармійці зіскакуючи з них ховалися в городі в зелену картоплю. Над нашими головами, десь високо над тюрмою заграли мотори літаків і в коротці після того ми почули, як потряслася тюрма від недалекии вибухів бомб. Потім знову спокій і знову забрямчали на вулиці

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

ЗАМОРДУВАЛИ ЕПИСКОПА РОМЖУ

Підкарпатський епископ Данило Іванцьо в Питсбургу одержав відомість що большевики замордували в Мукачеві, в Карпатській Україні, українського греко-католицького епископа Теодора Ромжу.

Інформація з Праги подає що большевики хотіли примусити епископа Ромжу перейти на російське православя, а коли нічого не досягли, „покінчили" з ним в той спосіб що коли він їхав фірою з двома священиками, післали важкий віз з вояками який у розгоні наїхав на фіру епископа й убив його та обох священиків на місці.

Вістка з Лондону передає що після того нападу важко поранений епископ Ромжа ще жив, але чекісти на місці його добили.

Покійний епископ прожив усього 36 років.

ПЕРШІ РОДИНИ НАШИХ РОБІТНИКІВ УЖЕ В АНГЛІЇ

Згідно з обіцянкою британської влади спровадити робітничі родни з континенту, перші транспорти тих родин починають напливати до Англії.

Один з перших транспортів українських родин зустріли дня 28 листопада в Лондоні представники українського громадянства, в особах пароха Лондону, о. дек. Жана та секретаря СУБ-у.

В приймальній салі готелю зібралось 14 жінок разом з дітьми. Навязалась товариська гутірка, в якій прибулі засягнули інформації про умовини життя в Англії, зокремаж життя українського.

По кількох днях перебування в Лондоні, прибулі виїхали до призначених для них гостелів.

Жінки, що приїхали першим транспортом, поінформували, що на континенті складаються нові транспорти робітничих родин, і що небавом треба їх сподіватися в Англії.

Ці речі можна набути у п. Марії Хомин, на адресу Централі СУА

ШКОЛА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА В ПАРИЖІ

Українська школа ім. Шевченка в Парижі розподілила учеників на дві групи, початкову й другу в якій діти вже вміли читати й писати по українськи.

У другій групі навчають української мови, історії й географії України, про українське письменство, релігії, співу.

Також провадять у школі пласт і вчать українських танків.

Якщо батьки зголосять достаточне число дітей в дошкільнім віці, управа школи відкриє теж дитячий садок.

В листопаді відбувся в Діллінгені, в Німеччині, другий зїзд Центрального Представництва Української Еміграції (ЦПУЕ), яке є українським допомоговим комітетом в Німеччині.

Головою ЦПУЕ знову обраний Василь Мудрий, колишній редактор Діла у Львові.

М. Підгірянка

ВСІМ НА ЩАСТЯ, НА ЗДОРОВЛЯ

В мряк серпанках мріють зорі,
Небо дивні шепче речі,
Линуть голоси в просторі:
Щедрий вечір, добрий вечір!...

Дзвони дзвонять десь в далечі,
Темні гори звуки ловлять:
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоровля.

Тим що в труді горблять плечі,
А бадьорі гасла мовлять:
Щедрий вечір, добрий вечір!...
На вік довгий, на здоровля!

Тим що йдуть в негоду сміло
З віщим голосом Предтечі,
Що народне роблять діло:
Щедрий вечір, добрий вечір!...

Тим що полки молодечі
На майбутній час готовлять:
Добрий вечір, щедрий вечір,
На здоровля, на здоровля!

Тим що сяйва злото-сині
У зимовій глуші ловлять
На широкій Україні —
Всім на щастя, на здоровля!

Ніколи не забувайте про те що часопис **Наше Життя** потребує безупинної підтримки усіх членок СУА.

DANCE

tendered by the
SOYUZ UKRAINOK OF AMERICA BRANCH 1
on SATURDAY EVENING, JANUARY 31, 1948
at St. George Auditorium
217-19 East 6th Street, New York, N. Y.
Music by Nicholas Antoshkiw and his 7 Piece Orchestra
COMMENCING 7:30 P. M.
Admission 75 cents **Tax Included**

Відділ 1-ший СУА запрошує всі околичні відділи що належать до Окружної Ради СУА, як теж всіх наших прихильників взяти численну участь. Прийдіть усі щоб весело забавитись на Балю. За добру забаву ручить

Комітет.

танки, продовжаючи свою путь.

Години наші довжилися, ставали віком, тюремна тиша ставала невиносимою, дразнила нас. Ми застукали через стіну до другої камери, де сиділи хлопці і спитали їх, що нового в них. Вони відстукали, що між ними є самі політичні, посполитих від них сьогодні теж забрали. Вони думають, що сьогодні рішиться наша доля і ждуть її спокійно. Цей спокій хлопців перейшов і на нас. Галька, Талька й я подали собі руки і сказали, що, щоб не сталося, ми себе не покинемо, будемо держатися міцно, твердо й гордо, як горді доньки Великого Народу. А буде нам дана воля, так ми рушаємо на Київ. Наш княжий город, наших предків столиця потребує молодих рук до праці й ми їх їй дамо.

Талько, чи тямиш цей великий мент, як ми у трійку стали під вікном камери, зворушені до глибини, рівним дзвінким голосом вимовляли слова присяги?

Ти проводила. І палали наші очі вогнем завзяття, росло наше серце, наливалося любовю до Неї, жадобою чину, великих дій, стискалися наші руки на знак довічної дружби. За присягою поплила молитва, щира, віддана, глибока.

В камері знов запанувала мертва тиша. Було чути, як бються серця й рівномірний крок дижурного на коридорі. Вулиця теж опустіла й біліла до сонця своїм камінням. Ми сиділи побіч себе, очі звернені на екран, уста тихо нечутно шептали молитву. Поволі підкрадався вечір і тінями лягав по кутках камери. Тиша ставалася ще глибшою. Вже навіть втих крок дижурного на коридорі. Здалека час до часу чути було тупий гук гарматних стрілен. Ми ждали долі, що вагалася до нас прийти.

Нечайно здрігнулася вся тюрма. Задрижали мури, посипався тинк зі стін на долівку. Десь затріщало бите вікно і заревли несамовитими голосами людські гортанки.

Ми поглянули на себе переляканими очима, думали, що тюрма підмінована, летить у повітря. Стиснули міцніше в руках вервички, притулилися до себе, заплющили очі.

Тюрма вдруге здрігнулася, вдруге почули ми людські крики вже виразніше, але ми сиділи дальше на місцях. Крики ставали чим раз виразніші і організовані, так, що ми могли розрізнити вигуки, що супроводжали брязкіт скла й розбивання муру: "Гей руп! Ану, хлопці, враз!"

Ми стрепенулися, цеж не підмінована тюрма летить в повітря, це мабуть наші друзі власними руками розбивають тюрму, здобувають волю. Мов зелектризовані цею наглою думкою зірвалися ми з місця й прибігли до дверей. Миттю вибила я скло візитирки й відхилила її бляшану заслону. З коридору бухнув на нас дим.

Тюрма горить! — пронеслося жахливим окликом від дверей і зморозило наші спини. Польки забігали мов божевільні по камері, закричали спазматичним плачем, підносячи руки в гору. За малу хвилину психоза була би огорнула цілу каамеру, та притомна Талька прискочила до одної з них, легким рухом вдарила її в лице і спокійним, але рішучим голосом наказала їм бути тихо. Це дійсно помогло. Вони спочатку незрозумілими очима глянули на неї, а потім сіли у кутку й боязно тихо похлипували.

(Дальше буде).

ДЕЛЕГАТИ Й ГОСТІ НА ПАНАМЕРИКАНСЬКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Зліва направо сидять: І. Григоращук (Аргентина), інж. В. Коссар (Канада), о. С. В. Савчук (Канада), О. Лотоцька (ЗДА), о. д-р В. Кушнір (Канада), Е. Піддубчишин (ЗДА), І. Горачук (Бразилія), о. М. Іванів (Бразилія), д-р Л. Мишуга (ЗДА). Стоять (зліва направо): Е. Рогач (ЗДА), ред. Б. Катамай (ЗДА), проф. М. Чубатий (ЗДА), інж. А. Білопольський (Аргентина), ред. С. Шумейко (ЗДА), д-р Т. Дацків (Канада), М. Гетьман (Канада), д-р Л. Цегельський (ЗДА), проф. О. Грановський (ЗДА), О. Обельницький (Канада), О. Яремко (ЗДА).

В Навечеря св. Николая

Гас день, а родився сумерк, що заповідав велику, традиційну, Миколаївську ніч.

Софія сиділа біля стола задивлена у маленьке віконце піддашної кімнати. Вона летіла думками далеко, далеко на рідну землю, а може й до самого Бога ...

В залізній заржавілій печі догоряв вогонь, і крізь відхилені дверцята кидав свої останні блески на маленькі шибки замальовані квіттям молодого морозенка. У затишному куточку, на малому білому ліжечку спали дві маленькі головочки, а такі великі, великі скарби людства. Їх колисала ангельська тиша, яку вони від часу до часу закрашували крізь сон щасливим діточим сміхом, а Софієні думки дальше блукали по рідних лісах та хатах дорогої України

— Софіє! Софіє! Чуєш, Софіє! Що з тобою? Ти знову? Та киньже, залиши хоч у цей вечір Треба щось обдумати, так не можна. Чи діти вже сплять? — Так оба вснули, пішли раньше спати, щоб скоріше ранку діждати. Він опустив голову і болюча усмішка блискавкою заграла на його обличчі, та це був момент. Енергійним рухом він взяв її за руку. Софіє! Його очі були повні блеску, повні новонародженої радості. Ти знаєш Настю, знаєш та що служить у „бавера" там на горі св. Анни? Вона принесла пару червоних яблучок і горіхів. Каже: пробачте за такий маленький даруночок, але це наш такий звичай, що сьогодні щось дітям треба. Но, а крім цього в тебе ще десь є заховані кекси, знаєш ті з минулого року, весною „фасовані" Ти казала, що треба їх заховати дітям на дорогу, ануж будуть куди-небудь вивозити. Я думаю що сьогодні таки можна в такий день В її очах блисли дві великі сльози й вона мовчки свою голову схилила на його рамя Ти плачеш, Софіє? Алеж памятай, ми на еміграції. Воно у нас і так прегарно склалось, то не всім так пощастило, як нам

Вона підняла свої заплакані очі і промовила тихим, болючим голосом: Ні, мій дорогий друже! Перед кількома хвилинами я була там у нас дома, під вікнами рідної хати Так хотілось побачити в той памятний вечір батька, матір, рідних — але їх ніде не було Замісць їх голосу я чула дзвони мертвецької тиші й скавуління голодних собак ... Я чим скоріш вернулася сюди навпростець, знаєш тою вузенькою вуличкою попри церкву — а та стояла чорна, мовчазна, самітня з похиленими хрестами, як одинокий свідок страшної дійсності — там уже ніхто не чекає на св. отця Миколая

Так, Софіє! там уже ніхто не чекає, але вони чекають вони чекають по лісах у землянках. Вони чекають там далеко в країні вічного снігу, у ледяних хатках, із закутими серцями, з вірою в перемогу правди й справедливості, яка творить чуда, як колись творив св. отець Миколай.

— Мамо! мамо! ци взе був святий Миколай?

— Спи, спи, моя дитинко, ще не був, але вже скоро прийде... Воно притулило свою золоту головочку до малої подушечки і з щасливим усміхом заснуло вдруге.

Ходімо, Софіє, треба готовити подарки. Він чіпляв червоні яблучка на зелену ниточку і привязував їх до поруччя діточого ліжечка. Софія зробила дві маленькі коробки, насипала туди кексів та горіхів, намалювала двох янголів, і теж почіпила поруч тремтячих на ниточці яблок. І було вже все готове, а вони ще довго стояли мовчазні біля своїх діточок і залюбки вдивлялись на свій одинокий скарб на чужині.

Крізь вікно закрадався рогатий місяць і з найбільшою цікавістю приглядався Миколаївському вечорові на піддашній кімнаті. Тільки одинокий морозенко, котрий нікому й нічому не прикладав ваги, він щораз то більшою пильністю замальовував маленькі шибки, а потім став переноситись зо своїми малюнками на тоненькі стіни кімнати. Він спускався щораз нижче й нижче, що раз ближче і ближче сплячих двох янголят. Софія уважно відсунула ліжечко на середину кімнати, по свойому звичаєві зробила хрестик над дітьми і глибоко зідхнувши, пішла відпочивати.

Світав ранок, а посередині кімнати на малому ліжечку із двох маленьких груденят лунала пісонька:

О хто, хто Миколая любить,
О хто, хто йому вірно служить

Наталка Д.

Австрія, листопад, 1947.

ВШАНУВАЛИ ПАМЯТЬ ЖІНОК МУЧЕНИЦЬ

Жалібною академією винипегські відділи Союзу Українок Канади і відділ СУМК вшанували память світлих постатей українського жіноцтва, що віддали своє життя за кращу долю свого народу.

Академія відбулась 14 грудня увечорі в салі при церкві св. Михаїла у Винипегу. По Службі Божій Владика Мстислав відправив панахиду і виголосив проповідь про заслуги трох великих постатей — Людмили М. Старицької-Черняхівської, Хариті Кононенко й Олені Теліги, які віддданістю Україні символізували незломну волю нашого жіноцтва боротись за кращу долю українського народу.

Концерт почався вступною промовою пані А. Сарчук. Потім виступив Мужеський Хор під проводом Волод. Богоноса, який відспівав дві релігійні пісні та вязанку стрілецьких пісень.

Обширні реферати про життя та діяльність трох визначних жінок-мучениць виголосили: про Людмилу Старицьку-Черняхівську — пані О. Савчук; про Олену Телігу панна Д. Гаврисишин, а про Харитю Кононенко панна Н. Войціхівська.

Коротко але дуже цікаво промовляла недавно прибувша з Европи пані Наталя Дорошенко, відома артистка й декляматорка. Вона особисто знала всіх трох ворогами замучених діячок, і тому її спогади про їхню працю та переживання з ними мали особливу вартість для слухачів. При кінці промови пані Дорошенко відчитала частину прологу з історичної драми „Петро Дорошенко", що її написала Людмила Старицька-Черняхівська.

З нагоди Різдвяних Свят і Нового Року сердечні побажання щастя, здоровля й многих літ, Головній Управі й усьому членству СУА, та прихильникам нашої організації, складає

ВІДДІЛ 1-ший СУА В НЮ ЙОРКУ

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Савеля Стечишин

ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РІЗДВЯНИХ ЗВИЧАЇВ

Велике рокове свято Різдва Христового святкує цілий християнський світ з повним релігійним змістом. Це свято звязане з народженням Спасителя людства є символом нової надії, великої правди й перемоги добра над злом. Для українців, поза самий релігійний зміст, Різдвяні Свята є великим обеднуючим, моральним і культурним чинником, що вяже всіх українців одною спільнотою, одними звичаями і обрядовістю. В різних частинах українських земель святкують Різдво однаково. Так Різдво святкували українці колись, так його святкують і нині. Різдвяні звичаї творять нерозривну частину давно закоріненої української культури.

Для нас сьогодні цікаво довідатися, звідки взялися в нас різні різдвяні звичаї і що лягло в їх основу. В ніякого другого народу немає Різдво такого своєрідного народного характеру у звичаях та обрядовості як в українців.

Українські вчені, що досліджували українську старовину, догадуються, що святкування коляди могло піти від давніх римлян, які обходили торжественно календи. Інша теорія вчених заперечує цей погляд і добачує більшу можливість походження наших рокових свят і звичаїв зо Сходу, звідки за їх поглядом наші давні прабатьки первісно примандрували.

Ксенофонт Косенко в розвідці „Пражерело Українського Релігійного Світогляду" виводить подібність релігійного погляду та рокових свят давніх українців з того, що мали староіранці. На його погляд Іран був першою колискою українського народу, звідки засвоїлись головніші риси релігії, культури й звичаїв.

З історії знаємо, що на українських землях перед християнською добою кочували староіранські племена. Пізніше, коли наші предки осілись на теперішній українській території, то постійно торгували з Іраном та іншими східними краями. Може бути, що через ті стичності разом зо своєю мандрівкою зо Сходу, давня культура Ірану лишила свої нестерті сліди в житті українського народу.

В основу староіранського релігійного культу входили всі визначніші явища природи. Між ними сонце, від якого валежав цикль перемін на протязі року, було осередком всього божества. Сонцю поклонялись тодішні староіранці й величали його кольористою обрядовістю. Таким самий звичай мали давні українські предки.

Староіранська релігія, якої головніші риси певно й українці собі присвоїли, була основана на глибокій моралі й високій етиці. Народ вірив у Бога Творця й Господа світу; вірив в перемогу добра над злом і Божу справедливість; вірив у найвищі ідеали моралі, людські чесноти, конечність праведного життя на землі та в безсмертність душі і позагробове життя. Ту філософію релігійну сформував староіранський пророк-філософ, Заратустра. То була одна з найідеальніших релігій. Українці мали такий самий релігійний світогляд. Грецький письменик Геродот згадує у своїх записках, що наші давні предки були найчеснішим народом тодішного світу.

Давні українці бачили Бога Творця в різних явищах природи, й тому величали сонце та блискавицю, як реальний і зрозумілий обяв божества. Звязання природи з вірою в Бога, найвищого сотворителя, цілком логічне й зрозуміле. Український народ віддавна провадив хліборобське життя й через те жив близько з природою та від неї залежав. Тому не дивно, що сонце вважалось за велику життедайну силу, за великий дар від Бога. Сонце це був сам бог, добрий і ласкавий, що будить все до життя, поборює темноту й привертає життя скрізь у природі та збагачує земні прибутки. Навіть з приходом християнства Христос, Спаситель людства, також був тим сонцем правди, якого сила росте мов сила сонця після звороту зимового до весни Своїм філософічним хистом народ прекрасно зрозумів ці два поняття і злучив їх разом.

Староіранці святкували в році кілька свят природи. Такі самі свята мали наші давні предки. Головніші з тих свят були коляда, гагілка, Івана Купала та обжинкове свято. Головну ролю у тих святах відграє сонце.

Свято Коляди, що припадає зимою, ославлювало зворот сонця до весни. За дослідженням К. Косенка то навіть саме слово „коляда" походить з іранського джерела й означає „сонце готове", „сонце тут" Свято Коляда означувало принос жертви божеству сонця. Інші слова, що ще до сьогодні збереглися у звязку з Колядою, також походять зо східних джерел. „Кутя" може походити з арабського слова "кут", що означає ложиву. Слово „креплик" (малий періжок наповнений рибою і поданий до борщу на Свят Вечір) могло бути перекручене зо староіранських слів „крре" — (мука) і „балег" — (риба). „Дідух", якого вносять до хати на Свят Вечір має споріднення зо староіранським словом „дадуш" або „дадваг", що представляє бога творця, який все людям дає. „Береза", провідник колядників походить зо слова „бережя"й означає співця хвали божества. „Щедрий Вечір" це світлий вечір у відношенні до ясного сонця та місяця. „Щедрик-бедрик" значить ясний товариш, ясний провідник, і також відноситься до сонця й місяця.

Навіть в самих колядках та щедрівках, які ще й сьогодні співається, видно обожання сонця, місяця та зорі. У нас є колядки, в яких співається, що до господаря прийшли в гості — Сонце Ясне, Місяць Красний і Зірки Небесні. До кожного віршу ще є приспів „Ой Даждь Боже" Наші предки називали сонце Даждь Богом.

Разом з величанням сонця йде також величання вогню. Це злука двох ідей — світла й тепла. Майже всі давні народи величали вогонь. В народі ще до сьогодні збереглося, що вогонь святий. Старі люди розпалюючи вогонь у печі, хрестили його тричі. Давні українські предки величали зокрема блискавицю й її вогневу силу, бо від дощу, що приходив з громом, залежав урожай. Бог громовиці, Перун, пізніше уступив місце св. Іллі з приходом християнства, але повіря про вогонь і блискавицю задержалися в народі до сьогодні. Народ ще й досі співає:

Ходить Ілля на Василя (Новий Рік)
У нього пуга житяна,
Де пугою мажне, там жито росте.

Культ вогню залишився в деяких звичаях різдвяних. На Святий Вечір засвічують свічки, а в ранці того дня розпалюють в печі вогонь з дванацятьох полін. Хоч тут може бути вже християнський зміст, то однак воно не позбавлене старого звичаю, тільки злучено їх разом.

Свято Коляда це виразне свято сонця. Звичаї та обрядовість звязані з Колядою дістали оформлення на тлі родинного, рільничо-скотарського побуту. Навіть традиційні страви Святої Вечері, це продукти землі. Саме те що страви пісні, також означувало, що треба було живі сотворіння шанувати й визначувати сять до хати, також мав симземні плоди, що залежать від сонця. Найголовніша страва — кутя-пшениця означувала найбільший достаток в господарстві. Дідух, сніп, який вноволічне значення добра й прибутку в господарстві, в наступнім році зо зворотом сонця до весни. Взагалі всі різні повіря звязані з Колядою висловлюють одно й тесаме, щастя й здоровля в родині, прибуток і достаток в господарстві і загальне добро. Народ також займався скотарством, тому вірив що у Свят-вечір годиться навіть і худобу старанно обійти та домішати до паші трохи всіх страв Святої Вечері, й ще обкадити стайню ладаном, щоб худоба множилася і служила в господарстві в надходячім році. Це рокове свято має багато заворожувань, щоб щастя й добро росло, так як сонце росте силою після свого зимового звороту.

Вечір Коляди віддавна обходилося як родинне свято, коли вся родина спільно засідає до спільної вечері й обовязково муєить того вечора вечеряти дома. У гості ніхто не йшов того вечора, ані до себе не просив. Відвідувалось тільки бабунів та дідунів, яким приносилось вечерю. При столі окремо лишалось порожне місце для померших членів родини, бо, народ вірив, що того вечора навіть і померші приєднуються до родини й спільно обходять свято. Тим звичаєм підкреслювалось вагу родинної злуки. У цім криється не тільки традиція, але злука минулого з теперішнім та вічністю.

Ось так український народ вже в далекій давнині витворив собі свої звичаї, свою культуру на тлі господарсько-скотарського побуту. Додаючи християнські елементи до тої культури, український народ надав релігії своєрідної святочності та обрядовості, якої ніякий другий народ не має.

Приймаючи християнство, український народ не хотів зректися своєї культури, яку розумів наскрізь по свому. Тільки на тлі тої старої культури прийнято християнські елементи й споєно як одну цілість. Для того народ достроював ті нові поняття християнства до того, що йому було зрозуміле і з яким він зжився. Навіть різдвяні особи, такі як Христос, Діва Марія, апостоли і всі святі достроїлись до зайнять людей і виконували господарську працю, так як і всі люди, бо народ їх так краще розумів. В одній коляді співається:

Діва Марія сина сповила.
Святі сиділи, каміння били,
церкву робили,
З Трома верхами, з трома дверами, з трома вікнами.
Ой Даждь Боже!
У перше віконце заглядає
сонце,
У друге віконце зійшов ясен
місяць,
У третє віконце улетів сам

(Продовження на стор. 12-ій)

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Вшановано заслужену народну працівницю

Дня 30 листопада відбувся у Филаделфії бенкет, яким вшановано 25-ліття подружого життя п-ва Павла й Олени Штогрин. Уладжено його заходом Товариства У. А. Горожанок, 41 Від. СУА, в якім п-ні Штогрин є довголітньою урядничкою. Хоч пляни й приготування йшли довший час, то членки на диво задержали секрет, так що імпреза була повною несподіванкою для п-ва Штогринів. А коли ввели їх до салі, де всі були зібрані й заспівали Многоліття, сльози покотились з очей п-ні Штогрин із зворушення й вдячності за таку прихильність. Не бракувало там ніодної членки Товариства Горожанок, хіба котру недуга задержала в хаті, але й ті причинились до уладження імпрези.

Бенкетом проводила п-ні Анна Дубас яка ввяизалась дуже добре. Промовляли пані: А. Рій, Т. Костик, В. Навроцька, А. Сивуляк, М. Бабяк, М. Горохівська, М. Чопик, п. Михайло Дубас. Промовляли коротко, підносячи заслуги ювілятки для Т-ва Горожанок.

Ті що були в уряді з панею Штогрин говорили про згідливість і прикладну поведінку з членками, а п. М. Чопик сказала що п. Штогрин все є з Горожанками й за це її всі членки люблять і шанують. Пані Штогрин поклала багато праці для Союзу Укріанок Америки і є членкою Головної Управи від 1937 р. Від минулої конвенції є вона Головною Радною У. Н. Союзу.

Підчас бенкету секретарка Т. Костик вручила ювілятам гарний дарунок від Товариства Горожанок, а п-ні А. Дубас від членок. Ще промовляв п. М. Дармограй, який також дав признання п. Штогрин за її працю, а п. Штогринові за організування ветеранів.

Потім п. А. Дубас попросила приявних о збірку на якусь ціль, щоб тим краще зазначити цей ювілей. Зложено $26.50 з призначенням на часопис „Наше Життя", де ювілятка є пресовою референткою. Опісля промовив п. Штогрин і дякував всім за таке гарне приняття й за прихильне відношення до його дружини Особливо дякував тим що занялись уладженням імпрези, а це паням: А. Дубас, Наталії Штогрин, Л. Пеленській, М. Чопик, Миць, та всім що трудились для приготування.

На кінці промовила ювілятка. Вона найперше дивувалась, як могли задержати членки тайну так тісно. Дальше дякувала усім членкам за щирість, яку вони виявили їй цею несподіванкою, й яка остане, як казала, гарним спомином на довгі часи. А дарунки які дістала, все будуть пригадувати цих добросерних жінок з якими вона зжилась у спільній праці.

Дальше звернула увагу на працю Т-ва Горожанок, його передову позицію за ввесь час його істнування. Коли відбуваються які сходини чи віча а вона бачить на них Горожанок, то її серце радіє з гордості за активність і громадянську працю Т-ва У.А. Горожанок. Чи я буду у Вашім проводі чи ні, говорила вона, то я вас прошу задержіть передове місце у громаді як дотепер.

Після промов забава продовжалась, де приярні у піснях згадували переживання з молодих літ і звичаї весільні у старім краю.

Під кінець забави прибули ще п-тво Андрусіви зложити свої побажання ювілятам, і пані Наталя Андрусів заспівала з присутними кілька пісень, закінчуючи могучим „Мнолая Літа".

З великим вдоволенням гості розходились домів, а ювіляти супроводжали їх щирими подяками.

Тетяна Костик, секр.

ДЕТРОЙТ, МІШ.

Відділ 5 СУА

Старий гарний звичай „справляти Андрея" що стільки радості проносив молоді кожного села, яка по своїому його справляла й додавала чару новими „штуками", в Америці не знаний нашій молоді. Мами, що їм вже шуткування не в голові, не передали цього чарівного звичаю своїм дітям, щоб опісля хоч подивитись з боку та пригадати собі молоді літа. А шкода, то велика.

Тому так радісно було цього року 4 грудня коли 5 відділ СУА. Дет запросив громадянок і громадян на „Андрея" Справжню несподіванку справила приявним гостям пані Будзол виведенням „Андрея" на сцену.

Вона сама написала інсценізацію а за поміччю свого мужа який грає на мандоліні, вивчила молодь потрібних пісень, та вивела цю сценку дуже добре.

Пильні мов мурашки членки 5 відділу причинились до успіху цеї імпрези добрим приготуванням усього потрібного щоб публика була вдоволена. А що була вдоволена, то видно було не тільки із рясних оплесків для авторки й аматорів, але із гарного прибутку на будову місцевої української школи і на свою власну домівку.

Пятий віддідл СУА. може бути справедливо гордий що „Андрей" так гарно вдався, а пані і пан Будзол можуть велике мати вдоволення що їх труди не пішли на марне.

Традиційний Андрей повинен бути на програмі кожного відділу СУА, щоб задержати цей гарний звичай серед наших дітей.

Анастазія Г. Біловус

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На цілоденну школу

З нагоди свого 25-літнього ювілею панство Іван і Розалія Тхорик, зробили прийняття для членок 3 відділу СУА. де пані Тхорик є членкою. Підчас забави гості зложили $17.00 які призначили на цілоденну школу при церкві св. Юрія в Ню Йорку.

Ева Ковзар

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Радісні імянини

Що неділя 21 грудня була одна із наймиліших днів в житті пані Анни Мищишин, містоголови 42 відділу СУА. видно було по її обличчі коли ввели її до дому п. Павлини Панамаренко, містоголови СУА, а всі гості приняли її окликами „несподіванка" Бо несподіванка це справді була. Ніхто із приятелів, що за ініціятиви пані Панамаренко зібрались щоб пошанувати п. Анну Мищишин як свою довголітню співробітницю, подякувати їй за совісну працю в 42 відділі, й зложити їй побажання з нагоди імянин, не виявив тайни.

За столом що „вгинався" від добірної страви на чепурно прибраному кріслі сиділа почесна гостя в кружку своїх найближчих приятелів, та прислухувалася промовам, які зачала пані Анна Бойко, голова 42 відділу СУА. Вона піднесла заслуги пані Анни як робітниці в організації що не знає слова „не можу", „не хочу", „не маю часу" На кожний заклик вона завжди усміхнено відповідає „добре, я там буду".

Вечором проводила п. Олена Лотоцька, покликуючи до слова кожну й кожного що були за столом, переплітаючи жартами. Вона й подала пані Мищишин прегарний годинник як дарунок усіх гостей.

Співали гуртом жінки а чоловіки потягали баском під „нуту" Весело, гамірно. Пані Катря Ярош, соловейко 42 відділу заспівала кілька пісень сама. Голос у неї такий гарний що не то жіноцтво але й чоловіки вже не встрявали, всі уважно прислухувались. Вкінці промовила пані Мищишин, дякуючи сердечно за несподіванку та дарунок, який, як казала, буде пригадувати мило проведений час, а також що не час нам спочивати бо праці в товаристві, в громаді для народу багато.

Одна із приявних зробила пропозицію щоб зложити датки на пресовий фонд Нашого Життя. Зложили пп.: Анна Мищишин 5 дол.; Марія Курко 3 дол.; по 2 дол.: М. Бендзяк, Г. Смужинська, Е. Вовчук, Анна Бойко, П. Романюк, М. Насевич, О. Лотоцька і К. Ярош; по 1 дол.: М. Григорець, П. Панамаренко, А. Боднар, О. Марків, І. Волянська, і М. Демяник. Разом 30. 00 долярів.

Приявна

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ПРО ВСЕ-АМЕРИКАНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Часопис „Українська Трибуна", з Мінхен, (в Німеччині) повідомляє що американська урядова радіо-програма „Голос Америки" передала 19 листопада інформацію про Українську Панамериканську Конференцію що відбулася в Ню Йорку, яка звернулась до Обєднаних Націй щоб розслідженo положення української нації яка є під совітською окупацією у жахливій неволі.

„Голос Америки" передає вісті для Сходу у різних мовах із стації в Мінхен.

Ляльки „Оксана" 18 інчів високі у прегарних українських строях з робітні скитальців в Австрії, можна замовити присилаючи 10.00 дол. до Централі СУА 866 Норт 7-ма вулиця, Филаделфії, 2.. Па.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.

Юлія М. Шустакевич

ДУМКИ ШД РІЗДВО

Уже 1947 років проходить, як в малому містечку Вефлеємі, в Палестині, народився цар царів Христос Спаситель, щоб принести на цей світ заповіт „МИРУ ЛЮБОВІ И ДОБРОЇ ВОЛІ" між людьми.

Український народ все святкував память народження Дитяти Ісуса з найбільшою набожністю й вірою, черпаючи з нього не тільки християнську ідею але теж силу й віру в майбутню справедливість і остаточне визволення цілого нашого народу злід ворожих утисків.

Як кожного року так і цього святкуємо традиційним українським звичаєм Святий Вечір, засівши в родинному колі до спільної вечері. Здавалосяб, що цей Святий Вечір веселий для нас, після скінчення затяжної війни, після повороту додому наших найближчих, на волі, у свобідній демократичній Америці.

Та мимоволі думки наші переносяться далеко за море, на нашу дорогу обездолену батьківщину, де ми провели наші щасливі молоді літа. За ці десятки років нашого життя у свобідній країні, кожного року в цей ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ снуються перед нами яскраві спомини за споминами. Ми бачимо себе в рідному селі чи місті. Біліють хати під снігом, а довкола царить спокій і святочний настрій. Цеж Святий Вечір!

Ціла родина прибрана у святочну одіж, а ми молоді й малі терпеливо виглядаємо вечірньої зорі. У світлиці долівка, стіл і ослони встелені свіжим пахучим сіном. Ось батько вносить золото-колосий сніп ярої пшениці і ставить у вуглі на почесному місці. Мати й сестри вже подають святу вечерю і ціла родина засідає до стола. А десь з далека вже чути спів колядників.
Веселий і щасливий гомін і радість по хатах і на дворі!

Та інший образ сьогодні на нашій невеселій Україні. Там тепер руїна, голод і холод. Немає там веселості, а замість колядників може до неодної хати цього вечора загляне тайний совітський поліційний агент НКВД і неодин батько або син, а може ціла родина цього таки вечора помандрують на далеку Сибір до невільничих робіт. Замість різдвяної радості гіркий там плач і тривога довкруги.

Тяжку долю переживає наш народ на своїй однак невільній землі, на текучій колись медом і молоком та вкритій золотими ланами пшениці — Україні.

Рівночасно в тойсам Святий Вечір сотки тисяч українських скитальців розкинених по цілому світі, далеко від рідного краю, рідні й приятелів, ожидають помічної руки. Багато між ними круглих сиріт, яких батьки згинули у війні, на тяжких невільничих роботах або з рук пашістичного або червоного ката. Вони сьогодні не є настільки щасливі, щоб хоч на скитальщині засісти до бідної скромної вечері але з батьками своїми, і тому багато буде таких українських сиріт, яким додатковий кусок хліба і трошки солодощів подані тим сиротам американською рукою, становитимуть цілий різдвяний дар. Може декотрі дістануть з Америки від своєї рідні різдвяну пачку, тоді почуються веселіші що хтось є на світі, що за них памятає.

Ось такий цьогорічний різдвяний образ, який вражає нас болючою дійсністю, що її переживають українці розкинені по всьому світу.

Не малюю цеї гіркої правди, щоб ранити наші серця й викликати сльози на очах. Представляю цей образ, хоч він зрештою усім нам знаний уже, але згадую і пригадую усім нам, що є на світі мільони наших нещасливих братів, яким треба конечно дати поміч. Отже вділім з нагоди цьогорічного Різдва кожне від себе грошову жертву на поміч нашим скитальцям, отрім сльози сироті і даймо доказ, що ми спочуваємо в їх недолі та стараємось їм влекшити їхні терпіння. Своєю помічю ми додамо їм сили до боротьби з тими тяжкими обставинами і подамо надію на краще.

Христос Раждається!

ЗУАДКОМІТЕТ ДЛЯ ВОЯКІВ УПА

На зібранні Екзекутиви ЗУАДКомітету 13 грудня у Филаделфії рішено доручити місії ЗУАДК в Німеччині щоб заопікувалась бувшими вояками УПА й дала їм потрібне забезпечення в харчах, одягах і ліках.

Також рішено призначити $28,000 на закупно товщів, цукру та інших харчів для найбільш потребуючих українських скитальців, а власне хорих і непрацездатних, вагітних жінок та дітей.

Одночасно доручено представникові ЗУАДК, п. Романові Смукові крім двох офісів у Німеччині відкрити ще третій в Австрії для акції на поміч скитальцям.

ПРИ КОЖНІЙ НАГОДІ ЖЕРТВУЙТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "Нашого Життя"

ПОСПІШІТЬ З ДОПОМОГОЮ

В Ню Йорку 22 грудня, відбулися в готелі Валдорф Астория наради Американської Заморської Допомоги та Апелю Обєднаних Держав для Дітей (Америкен Оверсіз Ейд енд Юнайтед Нейшенс Аппіл фор Чілдрен) у справі призначеної на лютий загальної збірки допомогових фондів в цілій Америці у висоті 60 мілионів долярів та відповідного їх розподілу на 22 допомогові урядово визнані організації, що їх прийнято до цього фонду.

До цих організацій належить теж Злучений Український Американський Допомоговий Комітет з осідком у Филаделфії. Справу допомогової акції та завдань і потреб ЗУАДК референував екзекутивний директор цього Комітету, В. Галан, предкладаючи теж подрібний буджет допомогової акції для українських скитальців на 1948 рік.

Буджетом охоплена допомогова акція ЗУАДКомітету для українських збігців в Німеччині ($800,000), Австрії ($150,000) Франції ($70,000), Італії ($30,000), Польщі ($30,000) і Чехословаччині ($20,000), а теж адміністраційні та інші видатки, разом на суму $1,275,000. Велику частину цих фондів ЗУАДКомітет старається одержати від загального американського допомогового фонду, для якого і плянується згадана збірка $60,000,000.

Одначе висота евентуальної признаної суми з цього американського фонду для ЗУАД Комітету залежатиме у великій мірі від висоти фондів, зібраних самим ЗУАДКомітетом, яких виказ має бути предложений. Тому ЗУАДКомітет звертається з гарячим апелем до всіх українських громад, інституцій, організацій та поодиноких громадян, щоб негайно вислали до Комітету зібрані вже на його ціллі фонди та зібрали ще нові, бо кожний присланий тепер доляр може евентуально подвоїтись ще загальною американською допомогою. Сотні тисяч знедолених українських скитальців в голоді й холоді дожидають нашої допомоги. Вона може бути подвійна, якщо її вишлете негайно до

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

НОВІ РУБЛІ В СОВІТАХ

Совітський уряд проголосив, що касує старі рублі, а натомість випускає нові. За новий рубель треба дати 10 старих, одначе уряд жадає трохи менше старих рублів від тих осіб що мали гроші на ощадності у банках.

Притім совітський уряд проголосив що касує карткову систему (пайкування), й назначує нові ціни.

Зміна рублів, чи вартості гроша, не така важна річ, але важне є те, яка є купна сила зароблених робітником рублів.

Отже, як перед зміною так і тепер заробок робітника у Совітах є такий малий, що не вистарчає на прожиток, і тому совітський робітник та його родина мусять без упину голодувати.

Для порівнання скажемо, що коли американський робітник пересічно заробить на фунт білого хліба за 7 мінут праці, то совітський робітник на фунт того хліба мусить працювати годину й 10 мінут, або 10 разів більше як американський робітник.

ТОВ. ДОЧКИ УКРАЇНИ, 42 відділ СУА, складає найщиріші побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року всім членкам Союзу Українок Америки, усім громадянам Филаделфії та усім нашим сестрам і братам на скитальщині.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
Т-ВО УА ГОРОЖАНОК 41 ВІДДІЛ СУА
у Филаделфії
б а ж а є
Усім своїм членкам і всім союзянкам
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Олена Штогрин, гол.
Тетяна Костик, секр.
Розалія Кісь, кас.

ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ РІЗДВЯНИХ ЗВИЧАЇВ

(Продовження із сторони 9-ої)

янгол.

Ой Даждь Боже!

Святі не тільки працюють при будові церкви, але ще й до того дотримуються чисто українського будівничого стилю, бо з трома верхами, з трома дверми і трома вікнами. У тій коляді видно злуку культу сонця з новим християнським елементом.

В давніх українських колядах Божа Мати зокрема виходить не як Цариця небес, Королева, але як звичайна мати селянка. Мати Божа не тільки доглядає свого Сина, купає, повиває, пелени пере, але ще в додатку виконує всю хатню працю й несе в поле обід орачам. Ось кілька давніх колядок та щедрівок:

В полі в полі плужок оре,
Щедрий Вечір, добрий вечір,
добрим людям на здоровля!
За тим плужком Господь ходить.
Святий Петро поганяє,
Божа Мати їсти носить.

Святий Михаїл воли напоїв,
Святий Петро воли поганяв,
Пророки яли воли запрягли,
Святий Микита заніс затика,
Сам Господь Бог за плужком ходить,
Божая Мати обід виносить.

Ось-так народ розумів святі особи. Виконуючи працю в господарстві, святі особи стають чимось дуже близьким до народу. Божа Мати у своїй ролі, як мати селянка, стає символом всього українського народу.

В пізнішім періоді повстали нові колядки з чисто релігійним змістом. Та в народі залишилась велика творчість прадавніх колядок і щедрівок, в яких відбивається давній господарський побут долучений до християнських понять.

Українським Різдвом та Водохрещам уркаїнський народ передав нам багату спадщину гарних звичаїв та обрядів, що надають цим святам своєрідного народного змісту. У них криється давня традиція овіяна наскрізь глибоко обдуманим поглядом на життя. Вже давно на світанку свого життя український народ мав свою культуру, якою дорожив і не хотів її зректись, тільки постепенно доповнював її ще кращим змістом і передав нам у спадщині ту культуру чисту як сльозу.

Масова поетична творчість колядок та щедрівок відкриває прадавню далечінь життя наших предків і відзеркалює чистоту й щирість віри та привязання наскрізь до свого рідного грунту.

Ми сьогодні є спадкоємцями тої великої культури, що наш народ сам собі створив на протязі століть. Та культура це частина нашого життя. Це важна обєднуюча сила, що вяже нас всіх разом. Щоб дальше втримати ту єдність, треба шанувати й зберігати культуру свого народу.

ВІДОЗВА У СПРАВІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

Українські Земляки й Землячки!

Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові добре записане серед українського громадянства та широко знане на чужині своїми високовартісними творами. В його рядах були скупчені найкращі наші сили (Грушевський, Франко), які мостили шлях українській науці та боролись за добре імя українського народу на чужині.

Наукові твори згаданого Товариства є й сьогодні джерелом студій всіх чужинців, що інтересуються українською справою.

Наукове Товариство ім Шевченка продовжує свою роботу сьогодні на еміграції та приготовило багато творів до друку.

Щоб допомогти виданню цих вартісних документів теперішнього часу, Американський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка уладжує дня 25. січня 1948 р., в годині 3-ій пополудні в Ню Йорку, в салі Фешн Інституту, 225 Вест 24 стр. СВЯТО УСРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

В часі того свята відбудеться торжество надання титулу почесного доктора проф. Кларенсові Менінгові з Колюмбійського університету, великому приятелеві українського народу. Цей почетний докторат проф. Менінгові надав Український Університет в Мюнхені, в Европі, а тут в Америці відбудеться вручення дипльому.

У тому святі американські українці повинні взяти масову участь та в цей спосіб дати доказ пошани для великого американця.

Датки на продовження праці НТШ в Европі як ваш дар для української науки просимо переслати на руки скарбника американського Відділу НТШ, о. Льва Чапельського,

347 Grier Avenue
Elizabeth, N. J.

а чеки, чи моні ордери виставляти на

Ukrainian Shevchenko Society

За Американський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка
проф. фр Микола Чубатий, голова; Др Роман Осінчук, секретар.

Ляльки "Оксана" на продаж у Централі СУА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У 12 числі за грудень, 1947 у дописі з Детройту про „Олд Ворлд Маркет" подано імя адв. Івана Кузя, замість пана Гриця Кузя.

ПІСНЯ

Україно наша рідна,
і ти рідне село,
Як там було колись мило,
любо та весело.

А тепер там уже сумно,
тільки ворон кряче,
Дітоньки ся розбігають,
матусенька плаче.

Україно, Україно,
ти рідная земле,
Колиж твоє населення
до тебе ся верне

О прийде час, дух свободи,
зірвемо кайдани,
Проженемо усе лихо,
й Вкраїна повстане.

Марія Передак

Честер, Па.

ВІД РЕДАКЦІЇ

В дописах які присилають відділи СУА, просимо подавати **ясно крім прізвищ також і перше імя.** Редакція не може збагнути про кого мова, коли прим. написано **пан** Музика або **пані** Музика. Таких прізвищ в одній місцевості може бути кілька, хоч в дописі не про них мова.

Незабувайте колядувати на скитальців

ІВАН ГАСИН
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК у Филаделфії
В потребі удавайтеся до нас, а дістанете чесну і щиру обслугу. Ціна після Вашого бажання
КАПЛИЦЯ БЕЗПЛАТНА
PHONES: ST 4-1418 — ST 4-1234
HASYN FUNERAL HOME
2241 North Broad Street
Philadelphia 32, Pa.

ЦВІТИ
на весілля, похорони й інші оказії
замовляйте тільки в українського квітяра
Еміліян М. Матковський
ДОСТАВЛЯЄ ВСЮДИ В МІСТІ ФИЛАДЕЛФІЇ
EMIL M. MATKOSKI
2904 W. Poplar Street
Philadelphia 30, Pa.
Phone: FR 7-5582

Phone: POPlar 5190
EMIL KULCHYCKY
NOTARY PUBLIC
REAL ESTATE - INSURANCE
2231 Fairmount Ave.
PHILADELPHIA 30, PA.

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ
Перший Український
ПОГРЕБНИК
на Филаделфію й околицю
MICHAEL F. NASEVICH
N.E. Cor. Franklin & Brown
PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARket 1320
Обслуга в день і ночі

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Ню Йорк, Н.Й. США.